

Besøg på Bladnoch destilleri 29/6 til 2/7 2004

(uddrag af dagbog for ferie i Skotland 2004)

af Karl Ejnar Christensen

Indledning

Som start på vores årlige ferie i Skotland, begyndte vi med at dreje vestpå ved Greta Green lige efter vi kom ind i Skotland nord for Carlisle. Vi aftalte at mødes med nogle venner i Portpatrick, en lille hyggelig havneby helt ude på vestkysten med udsigt til Irland. Det var under en folkemusikfestival hér i 2002, at vi havde mødt Anne og Wullie, som vi nu skulle møde igen. Hjemmefra havde vi aftalt at mødes med Raymond på Bladnoch lidt senere på ugen.

Søndag den 27. juni til tirsdag den 29. juni - Ophold i Portpatrick

Efter en længere køretur ad større og mindre veje kom vi til Portpatrick. Vi parkerede ved havnen overfor "The Crown" og gik ind og fik en enkelt "pint of eighty" (80c = mørkt øl) og en light cola. Mandag spiste vi "Full Scottish Breakfast" i "The Crown" og det meste af mandagen gik med at slappe af efter den lange køretur, og aftensmad i pubben. Senere kom vennerne til, og aftenen forløb med snak om løst og fast og nok et par øl.

Tirsdag den 29. juni - Turen ned til Bladnoch

Vi spiste igen morgenmad i "The Crown", pakkede sammen i bilen og kørte til Stranraer. Vi kørte videre ad en længere "omvej" langs kysten via Port William og Whithorn til Bladnoch. Vi blev installeret på deres "camp-site" i gården ved siden af destilleriet - god udsigt!

Vi mødte guiderne Karen, Karen og Sian, som er studerende med fritidsjob her. Vi snakkede også med Sue, som er sekretær, salgsansvarlig, bestyrer m.m. Hun har kort sagt styr på alt i det daglige, undtagen hvornår Raymond ankommer. Han skulle have været der, men han er meget "utilregnelig" fik vi at vide.

Faciliteterne på stedet var OK med kørestolsadgang til reception, café og shop. Dog er toilet og badefaciliteter for campister på første sal, men Sue ordnede det sådan, at vi lånte en nøgle til receptionen, hvor der var toiletter til besøgende. Ulla sov lidt middagssøvn, og jeg gik rundt og tog lidt video. Var også inde og ose lidt i shoppen, for at se på whisky og "merchandise".

Købte 3 bøger:

- John McDougall & Gavin Smith "Wort, Worms & Washbacks - Memories from the Stillhouse"
- Brian Townsend "Scotch Missed - The Lost Distilleries of Scotland"
- Jim Murray's "Whisky Bible 2004".

De havde 6 udgaver af Bladnoch Whisky, altså Raymond's aftapninger fra forskellige fade, han har købt op på det åbne marked

- 2 x 10 år på 40%, en koldfiltreret og en ej-koldfiltreret, så kunne man selv vælge. Den ej-koldfiltrede så nu lidt sær ud, helt uklar, men der var da nogle, der foretrak den alligevel.
- 12 år på 46%, ej-koldfiltreret.
- 13 år 40%
- 13 år CS ("Belted Galloway's") 55%
- 15 år CS ("Black Faced Sheep") 55%

Desuden en speciel single cask udgave, som John McDougall har aftappet:

- John McDougall's Selection Bladnoch 15 år, single cask, CS 56,8%, Cask no. 2630. 280 flasker.

Sidst på eftermiddagen skulle vi til Stranraer (nå ja - det var for resten regnvejrr) for at finde et TV til at ha' i bilen; men så var venstre baghjul punkteret! Det kommer der af at køre på regnvåde veje, så samles der småsten op. Jeg skiftede hjulet, men der var nu ikke meget luft i reservehjulet - klassisk! Så vi kørte over til den lokale servicestation. De kunne (eller ville?) ikke lappe hjulet, så jeg pumpede reservehjulet op, og vi kørte til Stranraer.

Vi nåede derind lige før lukketid. Hos McKenzie havde de to små TV'er, begge til ca £190,-. Et 12", som kunne køre både 240V og 12/24 V, og et 15" kun til 240V. Vi købte det sidste p.g.a. det større billede, vi har alligevel for det meste strøm tilsluttet, når vi camperer.

Vi kørte rundt til en servicestation for at få hjulet lappet, men der var lukket. Vi kom så forbi et lille værksted, hvor der stadig var folk. "Mester" ville ordne det om natten, så vi kunne hente det næste morgen - sikken service.

Tilbage på Bladnoch gik vi over til "Bladnoch Inn" lige overfor destilleriet, og fik aftensmad. To gange "Rabbie Burns Steak's" ("Blue" som sædvanligt - det er deres betegnelse for "Rød"). Virkelig god mad og hyggelig restaurant, der bar præg af, at ejeren var jæger. Vi fik et par øl og cola i baren bagefter, og sludrede med ejerne og hilste på deres hunde - et par Springer Spaniels.

Onsdag den 30. juni - Hygge og tur til Stranraer

Vi spiste "let" morgenmad. Brød og Cheddar ost, samt kaffe og te. Ved middagstid kørte vi igen til Stranraer for at handle og hente hjulet. Vi spiste på et cafeteria, Scampi & Chips og Fish & Chips. Vi købte ind i Tesco og i en kosmetikbutik, og gik en tur rundt i byen. Vi hentede hjulet, det kostede £5,-, så det var da billigt, endda for "nat-arbejde", og kørte tilbage til Bladnoch. Vi lavede selv aftensmad på Trangia'en. Bacon, pølse og "onion-rings" (løgringe, som er panerede), samt brød. Aftenen gik med at Ulla så TV og strikkede, og jeg startede på John's bog.

Torsdag den 1. juli - Rundtur og snak med Raymond

Vi spiste hjemmelavet morgenmad: Bacon stegt på Trangia, dertil ost og brød, samt te og kaffe. Jeg gik derefter i bad oppe på "førstesalen". Senere var det Ullas tur. Hun havde købt hårfarve, som hun fik i ved håndvasken! En slags forberedelse til det forestående bryllup hos nogle af vore venner i Skotland.

Ved middagstid dukkede Raymond endelig op. Vi fik lige en hurtig præsentation, derefter spiste vi lidt let frokost. Senere tog jeg en rundtur mens Ulla sov middagsøvn. Selv om Sian fik at vide, at jeg havde besøgt en del destillerier før, fik jeg (og de to andre, som kom til) dog alligevel en meget grundig rundvisning. Efter rundturen fik vi vores smagsprøver. Raymond kom ind og sagde, at jeg i hvert fald skulle købe "Sheep" udgaven, men så havde de solgt dem alle! Ellers havde de jo en del halvflasker, og han lovede mig rabat, fordi jeg var medlem af deres chat-forum. Han ville dog se, om han kunne trylle en helflaske frem. Lige før de skulle lukke kom han med nøglerne til "No. 1 Duty Free Warehouse", og han sagde til John, at han ikke skulle slå alarmen til. Han ville lige vise mig et par interessante tønder. Den ene var en 13 år gammel i bourbon hogshead, et af de fade han havde købt. Han hev "bung'en" af, og med hæverten (den såkaldte "Valinch") tog han en prøve op i et Glencairn glas, der stod dér til formålet. Den havde en virkelig fin duft af blomster, og jeg "snød" mig til en lille smagsprøve. Den anden var en kun 3 år gammel af hans eget destillat i en eks-sherry hogshead. Den var flot og dyb i farven og havde også en fin duft af blomster. Raymond fortalte historien om hvordan han havde købt destilleriet for 10 år siden. Det var hans store plan at bygge det om til ferielejligheder eller lignende. Raymond har et entreprenørfirma sammen med sin bror i Nordirland. Han er en meget entusiastisk fortæller, og måske en smule ekcentrisk, men på den gode måde.

United Distillers (nu Diageo) havde netop lukket destilleriet, og fjernet al whisky fra de mange store lagerhaller. Og de havde fjernet en masse vitale dele, så der ikke umiddelbart kunne destilleres igen. Det var heller ikke planen i første omgang, men Raymond blev mere og mere overbevist om, at han burde starte destilleriet op igen, jo mere han gik omkring i de gamle bygninger, og hørte på kedlernes mange små lyde, når kobberet gav sig lidt.

Han gik i gang med at forhandle med UDV, og efter mange og lange møder, hvor han sad ene mand overfor fem, fik han endelig lov til at destillere, men kun 100.000 l pr. år. Ikke meget i forhold til de 1,2 mill. l pr. år, der var produceret tidligere. Samtidig gik han i gang med at opkøbe Bladnoch fade med henblik på at have noget at sælge af indtil hans eget ville være klar. Han startede destillationen i 2000, og han laver mange eksperimenter. Blandt andet med både 2, 2½ og 3 gange destillation. Der er også forsøgsvis lavet en tørvet udgave med 17ppm phenol-indhold. Han eksperimenterer også med at lade de døde gærceller gå med i destillationen i mindre og større mængder, for at tilføre en karakteristisk blomstersmag til sit "new-make".

Han kunne fortælle i timevis om sine kvaler med UDV. Om at "finde" de fjernede komponenter, som var "blevet væk". Om at renovere og forny destilleriet. Om at eksperimenterer med forskellige fade, han havde bl.a. fået fat i nogle franske cognac og armanac tønder, som skulle bruges sideløbende med de normale bourbon barrels/hogsheads og sherry hogsheads, butts og pungeons. Fransk eg er blødere end spansk og amerikansk eg, så de har et ekstra "tøndebånd" af akacietræ. Det kaldes "offertræ" fordi træormene går i dét i stedet for selve tøndten.

Florence, hans kone, havde været nede og sige et eller andet, så pludselig tog han de to glas ud af hænderne på mig, hældte indholdet tilbage i de rette tønder og hamrede "bung'ene" i igen. Det var jo kun meningen, at jeg skulle "nose" indholdet, og de kostbare dråber skulle jo nødig gå til "spilde". Han skyndte sig at låse af, og så var han væk. Han er en travl mand, må man sige.

Da Ulla nu mellemtiden var vågnet, gik vi igen over på "Bladnoch Inn" og fik aftensmad. Ulla fik "Rabbie Burns" steak igen, og jeg fik torsk med persillesovs. Senere fik vi en øl og cola, samt en enkelt 10 års Bladnoch til mig. Nå ja vi hilste da også lige på Åke fra Sverige, et andet forum-medlem, som var kommet sammen med sin kone og datter for at deltage i det forestående "Raft Race".

Fredag den 2. juli - Hygge samt forberedelser til Raft race

Vi havde bestilt morgenmad aftenen før, så halv ti gik vi over på "Bladnoch Inn" og fik den store "full scottish". Tilbage på Bladnoch var de i gang med at bygge "raft". Men det regnede (igen) og vi gik ind i det tidligere malteri, hvor der nu er cafe og "balsal", for at få lidt kaffe og te og sludre med Raymond, Florence, Åke og familie fra Sverige og Tony og frue fra Holland. Ulla spillede lidt på violin, og Raymond drillede hende lidt. Senere skiftede hun til Bodhran, og han var straks mere imponeret. Efterfølgende ville han lige have vores mening om et nyt projekt! Foranlediget af vores besøg, ville han gøre et bad/toilet i en tilbygning ved siden af shoppen kørestolsejnet, og han ville gerne have vores råd til planerne. Der var en lille gang, et værelse, og nok en lille mellemgang ind til to separate rum med en brusekabine og et toilet. Vi foreslog at sætte en bredere dør i mellem den lille forgang og resten, og så ellers vælte mure, så der blev ét stort rum med kombineret bad og toilet. Han var glad for vores input, og sagde at han ville sætte det i gang indenfor 3-4 uger!

Destilleriet er kun delvist kørestolsejnet, og det piner ham lidt. Jeg sagde, at det de havde lavet var et skridt i den rigtige retning. Alene det, at de fokuserer på det, er jo fint nok.

I samme omgang gik vi en tur ad en sti, de havde anlagt et stykke op langs floden, for at se, om den var OK for en kørestol og barnevogne o.lign. Den var mere end fin, sagde vi, der skulle kun lige slås lidt græs og klippes lidt grene langs siderne. Den var anlagt meget jævnt med et lag af sten/grus holdt på plads af brædder. De havde endda lavet nogle "passing places", en sjov detalje ligesom på rigtige "single-track roads".

Tilbage blev der bygget lidt videre på "tømmerflåden" og drukket mere kaffe m.m.. Det nærmede sig tiden, hvor vi skulle bryde op, og køre videre op til vore venner, som jo skulle holde bryllup om lørdagen. Vi gik ind i shoppen for at købe whisky, samt kort til gaverne, vi havde købt i Belgien. Raymond kom og skrev hurtigt nogle priser på en seddel, og gav til Karen. Han havde fremtryllet den omtalte "Sheep" (har ham mistænkt for at hælde indholdet af to halvflasker i en helflaske, i al fald så kapslen ud til lige at være sat på). Han skulle også lige tilbage på kontoret og finde den helt rigtige pris på John McDougall's flaske. Jeg fik en god rabat på det hele og oveni et par Glencairn glas med "Bladnoch" logo. Købt whisky:

- 15 år CS 70cl 55% "Black Faced Sheep" - bourbon hogshead (single cask)
- 13 år CS 70cl 55% "Belted Galloway" - bourbon barrel (single cask)
- 15 år CS 70cl 56,8% John McDougall's Selection, Single Cask no. 2630, #28 af 280

Købte også lige en almindelig 13 års til vores ven Neil samt en bog mere:

- Michael Jackson "Malt Whisky Companion - 5th edition" (lige nyudkommet)

Og så kom Sue for at tage et billede af os sammen med Raymond, som det er skik og brug.

Inden vi tog afsted nåede vi lige at hilse på John McDougall selv og frue, som var kommet til "Raft Race". John fortalte, at han kommer til Kolding engang i efteråret. Så jeg lovede at møde op, når han nu for en gangs skyld var i Jylland¹.

Vi sagde farvel efter et par hyggelige dage, og kørte via Dumfries, Glasgow, Forth Road Bridge (v. Edinburgh) til Milnathort. På vejen var vi lige inde at spise på en "Services".

Afslutning.

I weekenden var vi så til det omtalte bryllup. Meget hyggeligt og noget anderledes end et dansk. Om mandagen kørte vi tværs over til Inveraray på vores tur til Islay, men det er jo en helt anden historie.

Man kan vist roligt fastslå, at den gæstfrie tone, der præger Bladnoch's hjemmeside

www.bladnoch.co.uk, især i deres velbesøgte chat-forum, også holder stik i virkeligheden. Vi havde det meget hyggeligt, og de gjorde alt for at vi skulle føle os hjemme. Så et ophold på Bladnoch destilleri og evt. på deres tilhørende camp-site kan virkelig anbefales, hvis man skal en tur til Skotland.

Vi skal i al fald derover igen, og denne gang deltage helt og fuldt i deres berømte "Raft Race"

¹ Det blev nu ikke til noget alligevel, da det var et lukket arrangement i Kolding Whiskylaug.